

Time: 3 Hours

Marks: 100

- Note: 1. All questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks.

Q.1 a) Discuss the role played by Peshwa Balaji Vishwanath in consolidation of power of Chatrapati Shahu (20)

OR

b) Evaluate the achievements of Peshwa Bajirao I

Q.2 a) State the contribution of Peshwa Balaji Bajirao in expansion of Maratha Power. (20)

OR

b) Describe the circumstances that led to the Third Battle of Panipat. State its consequences.

Q.3 a) Review the role of Peshwa Madhavrao I in the revival of Maratha power. (20)

OR

b) Explain the causes of downfall of Marathas.

Q.4 a) Write in detail on the revenue and military administration of the Peshwa period. (20)

OR

b) Analyse the society under Peshwa's with special reference to the position of women.

Q.5 Write Short Notes (Any two) (20)

- a) Maratha Confederacy
- b) Consequences of Third battle of Panipat
- c) Barbhai Council
- d) Development of literature during Peshwa period

वेळ: ३ तास

गुण: १००

सूचना : १. पुढील सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.

२. प्रत्येक प्रश्नाला समान गुण आहेत.

प्रश्न १ अ) छत्रपती शाहू महाराजांच्या सत्तेच्या दृढीकरणातील बाळाजी विश्वनाथांच्या भूमिकेची चर्चा करा. (२०)

किंवा

ब) पेशवे बाजीराव पहिले यांच्या कामगिरीचे मूल्यमापन करा.

प्रश्न २ अ) मराठा सत्तेच्या विस्तारात पेशवे बाळाजी बाजीराव यांच्या योगदानाची माहिती द्या. (२०)

किंवा

ब) पानिपतच्या तिसऱ्या युद्धाला कारणीभूत ठरलेल्या परिस्थितीचे वर्णन करा. त्याचे परिणाम कोणते होते.

प्रश्न ३ अ) पेशवे माधवराव पहिले यांच्या मराठा सत्तेच्या पुनरुज्जीवनातील भूमिकेचे परीक्षण करा. (२०)

किंवा

ब) मराठा सत्तेच्या अधःपतनाची करणे स्पष्ट करा.

प्रश्न ४ अ) पेशवेकालीन महसूल आणि लष्करी प्रशासनावर सविस्तर माहिती द्या. (२०)

किंवा

ब) स्त्रियांच्या सामाजिक स्थानाच्या विशेष संदर्भात पेशवे कालीन समाजाचे विश्लेषण करा.

प्रश्न ५ टीपा लिहा (कोणत्याही दोन) (२०)

अ) मराठा महासंघ

ब) पानिपतच्या तिसऱ्या लढाईचे परिणाम

क) बारभाई मंडळ

ड) पेशवे कालीन वाङ्मयाचा विकास
